

Otvorili sme nový akademický rok str. 3

Ďalšia etapa vedeckého parku CAMBO str. 13

Milé dámy, vážení páni,
koncom minulého mesiaca sme po 76. raz slávnostne otvorili akademický rok na našej alma mater. Každé otvorenie akademického roka prináša členom akademickej obce a pracovníkom univerzity určité očakávania alebo šance. Opakuje sa cyklus príchodu nových študentov a odchodu úspešných absolventov. Vytvára to otvorený systém, ktorý je zdrojom fungovania každej školy. S očakávaním prichádzajú najmä novoza-
písaní študenti. Vitajte! Vstupujete do obdobia, ktoré neskôr určite budete považovať za jedno z najkrajších v živote. Pobytom na univerzite spájate vzdelanie s budúcim povoláním. Keď sa napriek vašej snahe nedostavia lepšie výsledky, nedajte sa odradiť. Keď sa vám na univerzite niečo nepáči, povedzte to, najlepšie aj s návrhom na riešenie. Ste členmi akademickej obce univerzity a máte významné zastúpenie v akademickom senáte fakulty a univerzity.
Očakávania a predsavzatia sú celkom prirodzené i u učiteľov a pracovníkov našej alma mater. Vstupujeme do akademického roka, v ktorom budú vrcholiť aktivity v rámci univerzitných vedeckých parkov. Je to historická šanca na zlepšenie infraštruktúry a prístrojového vybavenia našej univerzity. Tú musíme v plnom rozsahu využiť i keď si to vyžaduje vyhrať súboj s byrokraciou. Očakávame závery komplexnej akreditácie a v neposlednom rade vstupujeme do akademického roka, ktorý môžeme označiť ako „volebný“. Som presvedčený, že väčšina z vás má tiež svoje osobné ambície a očakávania. Želám vám ich naplnenie.
Všetky akademické roky sú dôležité, avšak začínajúci môže významne ovplyvniť najbližší rozvoj našej univerzity. A. Einstein pri jednej príležitosti povedal: „Viac ako minulosť ma zaujíma budúcnosť. Keď myslím na budúcnosť, cítim, že žijem.“ To by mohlo byť motto našej akademickej obce na tento akademický rok, ktoré nás vyzýva uprieť pohľad dopredu a využiť šance pre budúcnosť.

KAROL JELEMSKÝ
predseda Akademického senátu STU

SPEKTRUM 2

Vydáva Slovenská technická univerzita v Bratislave,
Vazovova 5, 812 43 Bratislava,
mobil: 0917 669 584, fax: 02/57294 333, e-mail: spektrum@stuba.sk

Obsah

ĽUDIA, TÉMY, UDALOSTI	3 - 4
STU otvorila nový akademický rok	
Letná univerzita	
Noc výskumníkov už po ôsmy raz	
ZAÚJALO NÁS	5
Študenti reprezentovali STU	
OČAMI ŠTUDENTOV	6
Študenti na medzinárodnom workshope	
KALEIDOSKOP	7
Odišiel prof. Ján Békeš, DrSc.	
Ocenenie dekana L. Šooša	
STAVEBNÁ FAKULTA	8
Dve ocenenia pre študentov SvF	
Keď vedomosti pomáhajú chorým a bezmocným	
Learning Sustainable Building Principles	
STROJNICKÁ FAKULTA	9
Unibranding stánok na Strojníckej fakulte	
Naši zamestnanci zase športovali	
FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY	10
Štefan Schwarz – bard matematickej vedy	
Doc. František Židek 80-ročný	
FAKULTA CHEMICKEJ A POTRAVINÁRSKEJ TECHNOLOGIE	11
Ako nás vidia budúce chemičky	
FAKULTA ARCHITEKTÚRY	12
Sakrálné pamiatky v krajine Banskej Štiavnice	
Kubinskí v DOXE	
MATERIÁLOVOTECHNOLOGICKÁ FAKULTA SO SÍDLOM V TRNAVE	13
Za profesorom Milanom Turňom	
CAMBO – druhá etapa	
FAKULTA INFORMATIKY A INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ	14
Soft skills workshopy na FIIT	
Cloudový expert na Slovensku	
ŠPORT	15
Basketbalisti Bratislavy víťazne	
Športové úspechy MTF v zahraničí	

SPEKTRUM STU

Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949;
Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967;
Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970;
Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990;
Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994

Výkonná redaktorka: Iva Šajbidorová

Grafická koncepcia: Matúš Leľovský, Juraj Blaško

Grafická úprava: Ivan Páleník

Redakčná rada: Irena Dorotjaková, Miroslav Hutňan, Valéria Kocianová, Marian Králik, Zuzana Marušincová, Ivan Páleník, Marián Peciar, Milan Petrás (predseda), Tatiana Sikorová, Daniela Špirková, Eva Troščáková, Milan Žiška.

Tlač: Vydavateľstvo STU, Bratislava.

Registrácia: EV 3646/09. ISSN 1336-2593.

IČO: 397687

Periodicita vydania: 10 čísel / rok

Dátum vydania: 20. 10. 2014

Foto na titulnej strane: CAMBO – druhá etapa. Autor: Daša Zifčáková

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi. Nepredajné.

STU otvorila nový akademický rok

Na Slovenskú technickú univerzitu sa v akademickom roku 2014/2015 zapísalo vyše 15 100 študentov. „Je to o 7 % menej ako vlni. Počet maturantov na Slovensku však klesol o 9 %, takže napriek demografickému poklesu je o našu univerzitu medzi stredoškólakmi záujem,“ povedal rektor Robert Redhammer pri príležitosti slávnostného otvorenia akademického roka 22. septembra 2014. V príhovore zhrnul úspechy, ktoré sa podarilo dosiahnuť v uplynulom roku, ale pripomenul aj novinky, ktoré tento rok pre univerzitu prinesie. Jednou z nich je Vnútorňý systém kvality, ktorý je prvýkrát zostavený ako norma zodpovedajúca medzinárodným štandardom. Nemenej dôležitou zmenou je úprava kritérií pre habilitácie a inaugurácie, ktorá je súčasťou akreditačného spisu a nadobudne účinnosť od októbra 2015. Vedenie STU kladie veľký význam na medzinárodnú spoluprácu vo výskume a inováciách. V tejto súvislosti vyzval rektor všetkých tvorivých

pracovníkov na zapojenie sa do prípravy projektov programu Horizont 2020. S potešením konštatoval, že podľa svetového rankingu výskumných inštitúcií SCIMAGO patrí STU medzi tri najlepšie organizácie na Slovensku. „Našou silnou stránkou je publikačná činnosť a projektová úspešnosť. Tretinu finančných prostriedkov na výskum a vývoj univerzita získala v konkurenčnom prostredí“ zdôraznil R. Redhammer a pripomenul, že v tomto roku by sa vedenie chcelo sústrediť na zníženie energetickej náročnosti prevádzkovania budov: „V rámci Univerzitného vedeckého parku, ale aj vlastnými prostriedkami chceme investovať do infraštruktúry Fakulty chemickej a potravinárskej technológie, Fakulty architektúry a Fakulty elektrotechniky a informatiky.“

O aktivitách akademického senátu v uplynulom roku a finančných možnostiach univerzity v porovnaní s inými inštitúciami informoval predseda Karol Jelemenský. Zdôraznil

potrebu efektívneho fungovania inštitúcie, ktorá pripravuje kvalitných absolventov pre domáci, ale aj zahraničný trh práce.

K slávnostnému zhromaždeniu sa prihovril aj predseda Správnej rady univerzity Milan Ftáčnik, ktorý zdôraznil, že Slovenská technická univerzita má nezastupiteľné miesto vo vzdelávaní a treba sa zasadiť za to, aby ako kvalitná vedecko-výskumná inštitúcia mala primerané zdroje na svoj ďalší rozvoj. Ako primátor hlavného mesta stručne priblížil svoju víziu Bratislavy ako vedeckého mesta, ktoré prinesie výsledky užitočné pre celé Slovensko.

Súčasťou otvorenia akademického roka bola inaugurácia dekanky Fakulty architektúry doc. Ing. arch. Ľubice Vitkovej a dekana Materiálovotechnologickej fakulty prof. Dr. Ing. Jozefa Peterku na štvorročné funkčné obdobie.

IVA ŠAJBIDOROVÁ

Foto: MATEJ KOVÁČ

Letná univerzita

Viac ako 50 gymnazistov zo všetkých kútov Slovenska strávilo začiatok tohto školského roka tak trochu netradične. Miesto tých stredoškolských, „obdierali“ chvíľku lavice našich univerzitných poslucháren. A dôvod? V poradí už 6. ročník Letnej univerzity pre stredoškólakov, ktorá sa uskutočnila 11. – 12. septembra 2014.

Tento rok sme ju obohatili o Univerzitný veľtrh STU, na ktorý sme tak mohli pozvať aj študentov bratislavských stredných škól. Množstvo zaujímavých prednášok, pre-

zentácií, či exponátov, všetky fakulty na jednom mieste – to všetko videli a zažili návštevníci veľtrhu.

Sprievodcami stredoškólakov boli už tradične naši študenti. Ich základnou úlohou bolo odpovedať im na všetky otázky o univerzite, štúdiu, študentskom živote. Zároveň pripravili pre stredoškólakov zaujímavé odborné workshopy, počas ktorých si mohli vyskúšať svoju zručnosť a naučiť sa veľa zaujímavého. Večer v ÚZ Gabčíkovo bol síce studený a upršaný, ale aj napriek tomu si stredo-

škólaci užili bohatý večerný program, ktorý pripravili naši partneri z praxe.

Účastníci odchádzali domov s certifikátom a titulom „Ambasádor STU“ s poverením „širiť dobré správy a informácie o STU vo svojom blízkom i širokom okolí.“ Podujatie sme zrealizovali vďaka finančnej podpore Fondu PSS, a. s., pre rozvoj bytového hospodárstva, Emerson a. s. a HP Slovakia, s r. o. (Fotogaléria z tejto vydarenej akcie je na strane 16).

ZUZANA MOKOŠOVÁ

Noc výskumníkov už po ôsmy raz

Dňa 26. septembra 2014, tradične posledný septembrový piatok, sa uskutočnil už 8. ročník festivalu vedy – Európska noc výskumníkov. Hlavné podujatie sa v Bratislave konalo v centre mesta – v Starej tržnici, V-klube a neďalekom múzeu.

K úspešnému priebehu festivalu prispela nemalou mierou aj STU. Naši výskumníci sa prezentovali v 19 stánkoch a aj prednáškou vo V-klube na tému Veda o sieťach – inovatívny pohľad na sociálne, reálne a iné siete. Prednášku predniesol RNDr. Martin Nehéz, PhD., z Ústavu informatizácie, automatizácie a matematiky FCHPT STU.

Záujem o výsledky vedy z dielní našej univerzity bol obrovský. Pri stánkoch sa vystriedali skoro všetky vekové kategórie. Ráno festival navštívili najmenší školáci, poobede tínedžeri a podvečer a večer sa prišli vedou inšpirovať rodičia s deťmi a starší. Cieľom podujatia bolo zvýšiť záujem mládeže o štúdium prírodných vied a technických smerov na vysokých školách, čo sa organizátorom dokonale podarilo. Ťahákom tohto ročníka boli bionické roboty – medúza, čajka a vážka, ktoré sa ladne vznášali v priestoroch tržnice.

STU bola na Noci výskumníkov zastúpená skoro všetkými fakultami a Ústavom ma-

nažmentu. FCHPT sa predviedli vo vedeckých stánkoch Ochrana materiálov a objektov kultúrneho dedičstva, Farebný elektrický prúd, Čo o nás hovoria odpadové vody?; SvF pripravila stánok s názvom Voda vs. Voda; strojárí vonku v stane predviedli svoje dve formuly. Ich stánky mali názov Postav si formulu a rozprávaj sa s ňou a Úsporné vozidlo STU. FEI bodovala svojimi prezentáciami Mobilné roboty okolo nás, Staraj sa o svoje srdce – BIOLABS, Zmeraj si akupunktúrny bod,

Druhy energie; MTF zas prezentáciou excellentného výskumu a ÚM predviedlo Smart City – Smart World. Najviac prezentácií si pripravili študenti a vedci z FIIT: Speekle – Aj jedno písmenko zaváži, Škola vo vrecku, Ovládanie počítača gestami a hlasom, Vieme koľko žmurkáš – eyeblink, Zábavná fyzioterapia, Rozšírená realita v aute, Zábava počas cestovania.

Noc výskumníkov navštívili aj viaceré osobnosti spoločenského a vedeckého života. Rektor STU, ako aj minister školstva, vedy, výskumu a športu SR si vyskúšali, ako sa sedí vo formule vyrobenej študentmi a vedcami zo Sjf STU. Primátora Bratislavy Milana Ftáčnika, zaujal stánok, kde sa prezentovali prístroje na meranie a monitorovanie činnosti ľudského srdca a svalov implementované do oblečenia, ktoré sú výsledkom výskumu Ústavu elektroniky a fotoniky FEI STU.

Všetkým zúčastneným veľmi pekne ďakujeme za ich prezentácie a tešíme sa na ďalší ročník Noci výskumníkov v roku 2015.

MÁRIA BÚCIOVÁ

Študenti reprezentovali STU

International Real Estate Challenge (IREC) je medzinárodná študentská súťaž v Real Estate, ktorá prebieha dva týždne v Berlíne a pridelených deviatich mestách (Bratislava, Amsterdam, Štokholm, Londýn, Miláno, Varšava, Mníchov, Göteborg a Viedeň). Zúčastňujú sa jej reprezentanti univerzít z rôznych krajín sveta, ktorí študujú na ekonomických, technických a biznis programoch alebo programoch, ktoré sa priamo zaoberajú „real estate managementom“. Je príležitosťou pre študentov vyskúšať si priamo prax a prácu v Real Estate biznise pod stresom a v medzinárodnom tíme.

Slovenský tím na IREC 2014. Zľava S. Csáder, K. Hergottová, A. Adamuščin - tútor, K. Galiková, J. Sališ.

Hostujúce mesto Berlín privítalo študentov univerzít z Nemecka, Fínska, Švédska, Poľska, Slovenska, Číny, USA, Talianska, Írska a Holandska. Zadaním súťaže bolo nájsť najvhodnejšie kancelárske priestory pre finančnú spoločnosť z USA na základe ich požiadaviek. Študenti, rozdelení do deviatich medzinárodných tímov, súťažili o najlepší projekt. STU reprezentovali štyria študenti z Ústavu manažmentu – Samuel Csáder, Ján Sališ, Katarína Galiková a Kristína Hergottová, ktorých viedol Ing. Andrej Adamuščin, PhD. z oddelenia realitného inžinierstva ÚM. Víťazom projektu IREC 2014 sa stal tím Londýn, na druhom mieste bol tím Göteborg, ktorého členkou bola Kristína Hergottová. O svojich dojmach a zážitkoch z IREC 2014 študenti povedali:

Bc. K. Hergottová: „Žiť a súčasne pracovať so šiestimi ľuďmi z rôznych krajín nebolo spočiatku jednoduché. No našťastie sme vytvorili skvelý tím priateľov a spolupracovníkov, ktorí to úspešne dopracovali do finále. Najväčším prínosom sú pre mňa nové vedomosti z oblasti realitného trhu, získanie medzinárodných kontaktov, ako aj návšteva mesta Göteborg a stretnutia s ľuďmi z praxe.

Celý projekt bude dlho rezonovať v mojich spomienkach“.

Bc. J. Sališ: „V tíme Varšava som spolupracoval s kolegami z Číny, USA, Fínska a Švédska na analýze poľského trhu. Celé podujatie bolo pre mňa prínosom z hľadiska nových možností, skúseností, a najmä spoznal som trh kancelárskych nehnuteľností vo Varšave. Myslím, že pre spoločnosť, ktorá plánuje mať komunikačné ciele smerom na východ, je dôležité dostať v dobrej lokalite za dobrú cenu kvalitnú a certifikovanú zelenú budovu.“

Bc. K. Galiková: „IREC je súťaž, výzva, mladí ľudia, stretnutia, skúsenosti, priateľstvá, pre-

bdené noci a precestované kilometre. Každým dňom nás čakali nové a namáhavejšie úlohy, vycestovanie do Amsterdamu, obhliadka kancelárskych priestorov a stretnutia s odborníkmi z praxe. IREC je skúsenosť, ktorá ma myslením a získaním nových vedomostí v oblasti Real Estate posunula vpred, za čo patrí moja vďaka ÚM STU a Colliers International.“

Bc. S. Csáder: „IREC 2014 v Berlíne znamenal pre mňa nové skúsenosti, nové kontakty, nové perspektívy. Organizácia IREC bola zvládnutá výborne a úroveň každej jednej interakcie alebo aktivity bola vysoká a najmä obohacujúca. Ako súčasť tímu Helsinky som mal možnosť navštíviť toto severské mesto a dozvedieť sa niečo o ich realitnom trhu a štandardoch, ktorými sa riadia. IREC 2014 hodnotím pozitívne a som veľmi rád, že som mohol byť jeho súčasťou.“

Na záver sa chceme poďakovať za odbornú a hlavne finančnú pomoc riaditeľovi spoločnosti Colliers International Ermanno Boeris a jeho spolupracovníčke Diane Liptajovej za podporu projektu IREC pre študentov.

ANDREJ ADAMUŠČIN

FCHPT úspešne ukončila NATO projekt

Vedci z Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU majú na konte medzinárodný úspech. Práve úspešne ukončili riešenie projektu NATO Science for Peace and Security. Ich úlohou bolo vybudovať systém včasného varovania pre vodohospodársky podnik v Novom Sade, a tým zamedziť prípadnému použitiu znečistených zdrojov na prípravu pitnej vody. Jedným z možných zdrojov znečistenia pitnej vody, ktoré trápi mesto, je pozostatok po bombardovaní rafinérie v roku 1999. Vtedy sa všetky zásoby ropy a produkty vyliali do Dunaja. Miestny vodohospodársky podnik zásobuje mesto pitnou vodou z troch zdrojov. Podniku však chýbali presné informácie o tom, ktorý zo zdrojov je v danom okamihu kontaminovaný, a ktorý, naopak, neohrozuje zdravie obyvateľov. A práve takýto monitorovací systém včasného varovania navrhli pre Novi Sad odborníci z FCHPT STU.

„Navrhli sme zariadenie, ktoré bude automaticky odoberať vodu zo zdrojov a vykonávať skríning potenciálne nebezpečných zlúčenín, ktoré sa vo vode môžu nachádzať. Na základe vyhodnotenia rizík dokáže zariadenie okamžite upozorniť vodohospodárov, aby nahradili zdroj pitnej vody iným, pri ktorom v danej chvíli nehrozí nijaké riziko,“ hovorí Ivan Špánik z Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU, ktorý projekt vedie.

Získať podporu z programu NATO – Science for Peace and Security je veľký úspech, v tomto prípade ešte väčší preto, že slovenská inštitúcia projekt koordinovala. Projekt v hodnote 270-tisíc eur škola úspešne ukončila v septembri 2014. Spolupráca STU s partnermi v Srbsku však nekončí. Tím Ústavu analytickej chémie FCHPT STU koordinuje aktuálne aj európsky projekt TEMPUS, v rámci ktorého bude spolu s Masarykovou univerzitou a Univerzitou v Portsmouth v ďalších rokoch vzdelávať pracovníkov verejných laboratórií zameraných práve na analýzu rizikových látok a na ochranu životného prostredia a ľudského zdravia.

ANDREA SETTEY HAJDÚCHOVÁ

Študenti na medzinárodnom workshope

Medzinárodný workshop projektu Program celoživotného vzdelávania ERASMUS Intenzívne programy „Multilaterálne vzdelávanie a interdisciplinárny prístup v európskom kontexte – ochrana kultúrneho, prírodného a technického dedičstva“ sa uskutočnil 30. mája až 13. júna tohto roku v Banskej Štiavnici – meste, zapísanom na Listinu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Koordinátorom a organizátorom bol Útvar medzinárodných vzťahov Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a partnerom bolo šesť európskych univerzít: Budapešti Corvinus Egyetem, Maďarsko, Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki, Poľsko, Budapešti műszaki és gazdaságtudományi egyetem, Maďarsko, Univerza v Ljubljani, Slovinsko, Freie Universität Berlin, Nemecko a Technická univerzita vo Zvolene. Obsahom

workshopu bola ochrana a revitalizácia historického vodohospodárskeho systému v Banskej Štiavnici a sakrálné pamiatky v krajine. Semináre, exkurzie, práca v ateliéri a v teréne sa venovali rôznym odborom štúdia: histórii, architektúre, dizajnu, urbanizmu, krajinárstvu, ekológii, environmentalistike, dendrológii, geodézii, baníctvu a vodohospodárskemu systému. Dvadsaťštyri študentov z rôznych odborov bolo rozdelených do ôsmich pracovných skupín, v rámci ktorých spoločne riešili odborné témy a navrhovali komplexné riešenia na obnovu. Dôraz sa kládol nielen na vytvorenie multidisciplinárnych tímov, ale aj na rôznosť medzinárodného zastúpenia. Každá skupina pracovala pod odborným vedením pedagógov z partnerských univerzít a odborníkov zo spolupracujúcich inštitúcií. Témou bolo plánovanie, urbanistické a architekto-

nické riešenie a využitie tajchov a ich okolia (Červená studňa, Klinger, Michalštonovský), a sakrálné pamiatky – ich architektonické využitie a prezentácia v meste a v jeho okolí (klasicistická zvonica na Zvonovom vršku).

Workshop z pohľadu študentov

Ako študentov nás zaujala ponuka zúčastniť sa workshopu z viacerých dôvodov. Rozhodujúcim faktorom bola predovšetkým možnosť získať nové skúsenosti, nakoľko sme sa na takomto podujatí ešte nezúčastnili. Veľkou motiváciou bolo i miesto konania a ambícia zlepšiť si svoje jazykové kompetencie. Priebeh a obsah celého programu nadmieru prevýšil očakávania. Veľmi pozitívne sme vnímali prednášky a exkurzie v teréne. Výučba prebiehala na vysokej úrovni a vďaka prítomnosti pedagógov z rôznych univerzít a odborníkov z praxe sa naše vedomosti rozšírili o nové poznatky z rôznych odborov. Vytvorenie zmiešaných skupín pri práci na jednotlivých projektoch zase prinieslo možnosť naučiť sa niečo nové, spoznávať a rešpektovať názory a postoje druhých kolegov. Našou úlohou bolo navrhnúť riešenie na revitalizáciu tajchov spolu s ich okolím, zvýšiť ich atraktivitu, ako aj lokality Zvonový vršok, a zlepšiť stav ekosystému v okolí. Ako veľmi dobrú skúsenosť vnímame možnosť prezentovať výsledky na výstave prístupnej verejnosti. Účasť na workshope považujeme za úžasnú investíciu do osobného rozvoja.

**FRANTIŠEK CIMERMAN, SK,
LEA ŽIOBAR, SL, PATRYCJA SIUZDAK, PL**

Odišiel prof. Ing. Ján Békés, DrSc.

20. 5. 1925 – 2. 9. 2014

Dňa 2. 9. 2014 sme sa navždy rozlúčili s našim učiteľom, kolegom a priateľom, profesorom Jánom Békésom, nestorom teórie obrábania na Slovensku. Opustil nás vo veku 89 rokov.

Profesor Békés pochádzal z bratislavskej rodiny hodinárskeho majstra. Už od malička inklinoval k matematike, k čomu ho zábavnou formou viedol jeho otec. V roku 1944 maturoval na gymnáziu na Grösslingovej ulici v Bratislave, kde získal, okrem iného, dobrú jazykovú výbavu. V r. 1945 nastúpil do zamestnania v bratislavskej Cvernovke ako technik pri odstraňovaní vojnových škôd. Jeho technické nadanie ho predurčilo na to, aby v roku 1951 absolvoval SVŠT v Bratislave, strojno-elektrotechnický odbor a stal sa asistentom na vtedajšom Ústave obrábania a obrábacích strojov Sjf SVŠT, u významnej

osobnosti v oblasti technológie obrábania, prof. Hirschfelda. V roku 1963 obhájil kandidátsku dizertačnú prácu a v roku 1964 sa stal docentom. Na profesúru a doktorát však musel počkať, z iných, než odborných dôvodov, až do začiatku 90. rokov, keď sa opäť vrátil na pôdu svojej alma mater po krátkom pôsobení vo Výskumnom ústave náradia v Nových Zámkoch. Na pôde MTF STU, Katedre obrábania a montáže zotrval až do odchodu do dôchodku v roku 2005.

Ako vedec prešiel cestou systematického experimentálneho poznávania javov a zákonitostí procesu obrábania, čo neskôr využil na to, aby sa stal priekopníkom v oblasti aplikácie moderných matematických metód v náuke o obrábaní. V roku 1951 sa zaslúžil o vznik Výskumného laboratória pre obrábanie pri Sjf SVŠT, ktorého bol dlhoročným vedúcim. Jeho vedecké práce z tohto obdobia sú dodnes považované za metodickú základňu pre vedu a prax v oblasti obrábania kovov.

Lúčime sa s profesorom Békésom, ktorý navždy bude žiť v našich spomienkach a vo svojom diele ako významný vedec, mysliteľ a výrazná pedagogická osobnosť.

Česť jeho pamiatke!

PETER ŠUGÁR

Ocenenie dekana L. Šooša

Dňa 2. októbra 2014 vyvrcholil 7. ročník súťaže o Cenu Jána Bahýľa za mimoriadne hodnotné priemyselnoprávne chránené slovenské riešenie. Slávnostný akt udeľovania ocenení sa konal v reprezentačných priestoroch historickej radnice Banskej Bystrice.

Šesťčlenná hodnotiacia komisia zložená zo zástupcov príslušných rezortov, Slovenskej technickej univerzity a Úradu priemyselného vlastníctva SR hodnotila 28 technických

a dizajnerských riešení, návrhov na Cenu Jána Bahýľa.

Dekan Sjf prof. Ing. Lubomír Šooš, PhD., spolu s Ing. Martinom Grmanom si z rúk predsedu Úradu priemyselného vlastníctva Mgr. Ľuboša Knotha prevzali Čestné uznanie predsedu ÚPV SR za Patent SK 286877 – Spôsob lisovania peliet zo sypkej organickej a/alebo anorganickej suroviny alebo surovínovej zmesi a lis na pelety.

DENIS GERHARDT

Ocenenie prof. Oliverovi Moravčíkovi

Dňa 17. septembra 2014 udelil dekan Strojníckej fakulty TU v Košiciach Platinovú medailu Dr. h. c. prof. Dr. Ing. Oliverovi Moravčíkovi za plodnú a dlhodobú spoluprácu a podporu.

Srdečne blahoželáme.

KVETOSLAVA REŠETOVÁ

STU na veľtrhu Akadémia Vapac 2014

V dňoch 6. – 9. októbra 2014 sa uskutočnil veľtrh pomaturitného vzdelávania Akadémia Vapac 2014. Svojou expozíciou sa na ňom predstavila aj naša univerzita. 16 študentov všetkých fakúlt/univerzitného ústavu STU, ktorí boli v expozícii počas týchto dní, prezentovali návštevníkom veľtrhu – budúcim maturantom – možnosti štúdia na našej univerzite. A odozvy stredoškôľakov potvrdzujú, že to robili naozaj dobre. Za všetky to vyjadruje citát jedného z návštevníkov našej expozície, adresovaný študentovi STU: „Dnes som sa presvedčil, že STU je fakt super škola, a že tam chcem študovať. Bude to asi najmä tým, že si tú školu vedel naozaj predať. Ak by si ponúkal takýmto štýlom stierače do ponorky, určite by si ma presvedčil! V podstate mi ostáva už len jediný – vybrať si ten správny odbor i keď už mám asi aj vybrať.“

Akadémia – Vapac je v súčasnosti najväčší študentský veľtrh, ktorý každoročne navštívi viac ako 10 000 študentov zo všetkých regiónov Slovenska. Na tento ročník sa zaregistrovalo vyše 200 vystavovateľov. Prezentovali sa na ňom slovenské a zahraničné univerzity, vysoké školy, fakulty, inštitúcie disponujúce informáciami o podmienkach štúdia v zahraničí, jazykovom vzdelávaní, štipendiách a grantoch, ale aj inštitúcie disponujúce informáciami o potrebe zamestnaneckých pozícií v jednotlivých regiónoch SR a v zahraničí.

ZUZANA MOKOŠOVÁ

Dve ocenenia pre študentov na SvF

Na sklonku akademického roka 2013/2014 sa v Galérii urbanizmu a architektúry hlavného mesta SR Bratislava – Archa – na Uršulínskej ulici v Bratislave uskutočnilo slávnostné odovzdávanie cien medzinárodnej študentskej súťaže Xella 2014. Ceny si prevzali aj dvaja študenti Stavebnej fakulty STU v Bratislave.

V medzinárodnej konkurencii zvíťazil Bc. Lukáš Rešutík, študent odboru architektonické konštrukcie a projektovanie. Téma súťaže oslovila aj Bc. Lukáša Vargicu, študenta odboru pozemné stavby a architektúra, ktorý získal 5. miesto.

KATARÍNA MINAROVÍČOVÁ

Keď vedomosti pomáhajú chorým a bezmocným

Kvíz, v ktorom tri známe osobnosti a 200 vysokoškolákov odpovedá v priebehu niekoľkých sekúnd na nečakané otázky, sme mohli v televízii sledovať zopár týždňov. V jednom z nich sa začiatkom júna stala finalistkou študentka Stavebnej fakulty STU (št. odbor matematicko-počítačové modelovanie) Ing. Mária Tješšová.

„Otázky boli v podstate z každého rožku trošku, takže každý mal šancu uspieť! Väčšinou však boli z prírodovedy, biológie, geografie, ale aj z dejepisu a filozofie, ďalej zo športu a médií. Boli aj také kuriózne otázky, ako napríklad – čomu patrí tento zvuk, na čo ste v podstate ani nepotrebovali nejakú znalosť, jednoducho ste tipovali. Som rada, že spolu so spisovateľkou Evou Urbaníkovou sa nám podarilo nahrať 4 800 eur pre Timka,

ktorý leží na onkológii. Dúfam, že mu peniažky pomôžu pri zdolávaní finančne náročnej liečby,” povedala finalistka. Zábavno-súťažnej šou RTVS „Čo ja viem”, ktorú moderoval Marcel Merčiak, sa zúčastnili

okrem Evy Urbaníkovej aj Matej „Sajfa” Cifra a Martin Valihora. 200 súťažiacich študentov bolo z rôznych univerzít z celého Slovensku.

VALÉRIA KOCIANOVÁ, MÁRIA TJEŠŠOVÁ

Learning Sustainable Building Principles

Prvé dva augustové týždne sa uskutočnila letná škola v rámci intenzívneho programu Erasmus na tému Learning Sustainable Building Principle, ktorého súčasťou bola i naša fakulta. Pedagógovia Katedry konštrukcií pozemných stavieb SvF Katarína Minarovičová, Rastislav Ingeli a Roman Rabenseifer prezentovali svoje skúsenosti a odborné názory

formou prednášok a diskusií so zástupcami ostatných škôl, ako aj formou odborných konzultácií počas ateliérov, kde študenti pracovali na konkrétnych zadaniach. Našu fakultu dôstojne reprezentovali študenti – Dagmar Lániová, Kristína Ševčíková a Tomáš Horniak. Pracovali v troch medzinárodných tímoch zložených zo študentov rôznych krajín

(Litva, Lotyšsko, Česká republika a Turecko), rôznych kultúr a zamerania štúdiá (od architektúry po environmentalistiku). Nedali sa zahanbiť a patrili k lídrom svojej skupiny. Svojím odborným a ľudským prístupom si získali sympatie nielen svojich učiteľov.

Na záver mi dovoľte ešte raz poďakovať vedeniu VŠTE České Budejovice, a najmä organizačnému tímu pod vedením profesora Prábira Gangulyho a jeho pravej ruky Tomáša Hrdličku za vysokú odbornú úroveň i spoločensky veľmi príjemnú atmosféru Letnej školy. Nadviazali sme nové kontakty, vznikli nové priateľstvá a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu s Katedrou stavebníctví VŠTE.

KATARÍNA MINAROVÍČOVÁ
ROMAN RABENSEIFER
RASTISLAV INGEL

Unibranding stánok na Strojníckej fakulte

Otvárací ceremoniál ukončili hostia a dekan testovaním odpočinkového priestoru.

Dekan fakulty objašňuje A. Reimoldovi posledné výsledky výskumu v oblasti briketovania a peletovania.

Študenti Strojníckej fakulty STU často trávia svoj voľný čas na 1. poschodí budovy v priestore medzi posluchárňami. Steny sú obložené drevom, a tak priestoru prischla prezývka – dreváreň. Je tu dostatok elektrických prípojok a v celom priestore je dostatočne silný signál na voľné bezdrôtové pripojenie k internetu. A práve v tejto časti otvoril predseda predstavenstva Volkswagen Slovakia Albrecht Reimold tzv. unibrandin-

gový stánok, v ktorom je možné príjemne si posedieť a získať nové informácie o dianí vo Volkswagen Slovakia, a. s. V prejave povedal: „Chceme, aby študenti Strojníckej fakulty STU mali radosť zo štúdia a chodili do školy s potešením. Vynovenie priestoru vnímame ako ďalší krok našej intenzívnej spolupráce.“ Pred otvorením A. Reimold spolu s členom predstavenstva Jensom Kellerbachom a dekanom fakulty prof. L. Šoošom pozdravili

študentov prvého ročníka v jednej zo štyroch posluchární. Po slávnostnom a pôsobivom rozrezaní fólie obaja hostia a dekan fakulty odovzdali priestor do užívania. Po spoločnom fotografovaní si hostia prezreli laboratóriá, ktoré sa na fakulte vybudovali, ako výsledok vzájomnej spolupráce.

MARIAN KRÁLIK

Naši zamestnanci zase športovali

Športový deň sa pravidelne otvára futbalovým zápasom s vedením fakulty.

Zamestnanci fakulty si zvykli začínať akademický rok športom. Aj tentokrát si 19. septembra otestovali svoju fyzickú zdatnosť, či sú schopní zvládnuť nástrahy semestra, ukončenie kalendárneho roka, príp. avizovanú kontrolu zástupcov akreditačnej komisie. Ústav jazykov a športu pod organizačným vedením A. Cepkovej pripravil naozaj zaujímavé súťaže. Najprv to bol futbalový zápas medzi vedením a výberom zamestnancov, keď si títo zamestnanci mohli beztretno kopnúť do vedenia. A potom sa rozbehli naplno súťaže, z ktorých si každý mohol vybrať podľa veku a osobných pocitov vo fyzickej zdatnosti. Súťažilo sa v hode na kôš, v streľbe zo vzduchovky, v jazde zručnosti, v petangu, lukostreľbe, vo veslovaní na trenažéri atď. Ústavy si zahrali futbalové zápasy o putovný pohár dekana (v tomto

Putovný pohár dekana vo futbale zmenil svojho majiteľa – získal ho Ústav aplikovanej mechaniky a mechatroniky.

roku ho bude ukazovať vo svojej vitríne Ústav aplikovanej mechaniky a mechatroniky). Keby niekto precenil svoje sily, boli pripravení aj zástupcovia Červeného kríža. Šancu na ostrý zásah nedostali, a tak so zaniatením vysvetľovali dýchanie z úst do úst a masáž srdca. Všetko iba na figuríne. Súčasťou akcie bola tombola, dobrý guláš, pohár piva alebo kofoly a predstavenie modelára Ing. Schreka so svojim lietadlom. Do tanca hrala skupina Black Horse. Športový deň je vždy aj príležitosťou vzájomne sa lepšie poznať a podiskutovať, prípadne si zaspomínať s našimi dôchodcami, ktorých každoročne medzi nás pozývame.

MARIAN KRÁLIK

Štefan Schwarz – bard matematickej vedy

Len premýšľajte. A nielen o matematike. O všetkom. Tieto múdre slová vyriekol človek po celý život premýšľajúci. Skvelý vedec, vynikajúci pedagóg, výnimočný človek prof. Štefan Schwarz (nar. 18. 5. 1914, zomrel 6. 12. 1996).

Upútal svojou bezprostrednosťou, veľkorysnosťou, svojráznosťou, citom pre humor, ale predovšetkým svojou múdrosťou. Lámal bariéry hlboko zapustených tradičných predstáv o matematike ako vede prístupnej iba „vyvoleným“. Bard matematickej vedy, ktorého si svet ctí. Aj jeho žiaci a pokračovatelia doma (aj na STU), čo ich naučil srdcom prežívať matematiku a s ľahkosťou, jemu príznačnou, ju odovzdávať ďalej.

Matematický ústav SAV (MÚ) v spolupráci s STU a predsedníctvom SAV pripravili v roku stého výročia narodenia tohto jedinečného matematika, spomienkovú konferenciu. Riaditeľ MÚ SAV Anatolij Dvurečenskij zosumarizoval život, prácu a prínos prof. Schwarz za rozvoj matematickej vedy. V školách chýba Schwarzov fenomén, treba presadzovať ducha a spôsob jeho učenia matematiky, aby deti mali radi tento predmet – konštatoval rektor STU Robert Redhammer. Uviedol, že profesor Schwarz pôsobil pedagogicky na vtedajšej SVŠT v rokoch 1939 – 1982. Dlhé roky

viedol Ústav matematiky a od r. 1961 do r. 1979 bol vedúcim Katedry matematiky na Elektrotechnickej fakulte SVŠT. Prof. Schwarz vydal osem monografií, má vyše sto pôvodných vedeckých prác. Zaoberal sa teóriou pologrúp (je ňou známy vo svete), teóriou konečných polí a pod. Matematiku, pre väčšinu študentov nie až takú príťažlivú, dokázal stiahnuť z jej teoretických výšav na zem a nezabudol pridať aj vtipné poznámky. Aj preto na jeho prednáškach, hoci zvykli byť už o siedmej ráno, bola aula zaplnená.

Bol to originálny mysliteľ s nevšedným prednášateľským umením. Mal knižnicu s asi tisíckou kníh o matematike. Bol vzdelaný v histórii, obdivoval diela I. Erenburga a rád čítal Feynmana. Často pripomínal, že štát by si mal viac uctiť spisovateľov, výtvarníkov, učiteľov, výskumníkov – slovom intelekt. Táto predvídávavá myšlienka je živá dodnes. Pri svojej osemdesiatke mi prof. Schwarz povedal: „Pracujem skoro tak ako v minulosti. Len už nie tak intenzívne. Navyše s každým pribudnutým rokom mi pribudne aj kilo na váhe. Asi je to tým, že málo športujem. Ja sa aj snažím, ale keď rýľujem v záhrade (čo robil nerád) za 5 minút to už nie je ono. Tak sa radšej opriem o ten rýľ a premýšľam.“ A isto premýšľal, tak ako neúnavne podčiarkoval – o všetkom.

Ako prejav úcty a vďaky prof. Š. Schwarzovi odhalil rektor R. Redhammer, predseda SAV J. Pastorek a riaditeľ MÚ SAV A. Dvurečenskij 25. 9. 2014 na budove SAV v Bratislave pamätnú tabuľu.

RUŽENA WAGNEROVÁ
Foto: MATEJ KOVÁČ

Doc. František Židek 80-ročný

V závere októbra si na seminári usporiadanom pri príležitosti okrúhleho životného jubilea doc. Ing. Františka Žideka, PhD., pripomenú

bývalí študenti, aspiranti, doktorandi, kolegovia a priatelia jeho pôsobenie na Katedre rádioelektroniky FEI STU v Bratislave. Dňa 10. júla 2014 sa dožil náš učiteľ, kolega a priateľ krásneho životného jubilea 80 rokov. Celý svoj profesionálny život zasvätil elektrotechnike a elektronike ako vysokoškolský učiteľ. Bol vynikajúcim učiteľom s priateľským prístupom ku kolegom, k študentom. Jeho prednášky, cvičenia boli zaujímavé, podávané pútavým spôsobom. Vďaka odbornosti a celkovej rozhladenosti, ale aj ľudskému a priateľskému prístupom študentom, mal prirodzenú autoritu u nich a rovnako u kolegov na pracovisku. Poznatky a vedomosti získané na študijných pobytoch na významných univerzitách v zahraničí si nenechával pre seba, snažil sa ich využiť v pedagogickej a vedeckej práci. Počas pôsobenia na Katedre rádioelektroniky FEI STU v Bratislave, ktorú

aj istý čas viedol, vychoval 20 vedeckých aspirantov, doktorandov, ako školiteľ svojimi radami prispel ku kvalifikačnému rastu ďalších mladých kolegov. Má zásluhu na tom, že niektorí zo študentov pokračujú v jeho šľapajach ako vysokoškolskí učelia, iní sú úspešní v práci vo vedeckých ústavoch, vo firmách doma a aj v zahraničí. Na toto všetko si spolu s jubilantom zaspomíname na seminári.

My, jeho bývalí študenti, kolegovia a priatelia, mu úprimne želáme do ďalších rokov najmä zdravie, šťastie a pohodu.

ZUZANA KRAJČUŠKOVÁ

Ako nás vidia budúce chemičky

V tomto roku sa uskutočnil už 8. ročník letnej školy chemického a environmentálneho inžinierstva, organizovaný Ústavom chemického a environmentálneho inžinierstva FCHPT STU v spolupráci so Slovenskou spoločnosťou chemického inžinierstva. Akcia je určená študentom stredných škôl končiacim tretí – predmaturitný ročník štúdia, a prejavujúcim aktívny záujem o chémiu, prírodovedné a technické predmety. Jej cieľom je oboznámiť účastníkov s problematikou, systémom štúdia na fakulte i samotným študentským životom, ktorý ich v blízkej budúcnosti čaká. O školu je stále enormný záujem, čoho dôsledkom sú aj náročné kritériá výberu účastníkov.

Nech však prehovorí tie najpopulárnejšie – tri tohtoročné účastníčky a budúce chemické inžinierky – Jana Končítá, Nikola Jankovičová a Kristína Holotová, z Gymnázia Ladislava Novomeského v Senici.

V dňoch 30. 6. – 4. 7. 2014 sme sa zúčastnili 8. ročníka Letnej školy chemického a environmentálneho inžinierstva na FCHPT STU v Bratislave. Neboli sme však samé, celkovo sa nás zúčastnilo 45 najlepších študentov chémie z celého Slovenska. Počas tohto týždňa bol pre nás pripravený bohatý program.

Do Bratislavy sme sa vydali v pondelok ráno ešte za tmy a vôbec sa nám nechcelo ísť, keďže to bol prvý prázdninový deň. Po dvoch hodinách cesty a chvíli blúdenia sme konečne dorazili na miesto, kde sme boli ubytovaní. Tam nás srdečne privítal a ubytoval tajomník letnej školy Viliam Rizman. Hneď v prvý deň sme sa oboznámili so zameraním tejto fakulty pri prvej laboratórnej práci, po ktorej nás čakala zaujímavá prednáška o FCHPT a jej študijných programoch.

Počas týždňa sme absolvovali ďalších päť laboratórnych prác, z ktorých každá bola inak zameraná. Tieto práce nám pomáhali robiť doktorandi z fakulty, ktorí nás tiež oboznámili so štúdiom na škole. Takisto sme sa každý deň zúčastňovali rôznych poučných prednášok s biologickou, a najmä chemickou tematikou. Program sme mali aj mimo školy. Jedno poobedie sme navštívili Bratislavský hrad a prezreli si Staré mesto. Ďalšie sme strávili prehliadkou čističky odpadových vôd v Hamuliakove, vodného diela Gabčíkovo, s ktorou bola spojená plavba loďou po Dunaji. Na záver tohto výletného dňa sme navštívili areál Divoká voda v Čunove. Najmä tu sa nám všetkým najviac páčilo.

Štvrtok bol deň športu a vedomostí. My sme sa rozhodli zapojiť do volejbalového turnaja, kde sme zostavili družstvo aj s našimi novými kamarátmi. Na začiatku sme ani nedúfali v úspech, no celý turnaj vyhralo práve naše družstvo zvané „Zlokoti“. Boli sme vo vytržení až tak, že sa nám podarilo vyhrať aj vedomostný kvíz, ktorý

nasledoval po turnaji. Za takto úspešný deň sme získali veľmi chutnú tortu a vecné ceny.

Posledný deň sme všetci prezentovali svoje laboratórne práce a slávnostne sme ukončili letnú školu. Nielenže sme získali certifikáty o jej absolvovaní, ale aj nezabudnuteľné zážitky, nové skúsenosti, a najmä veľa nových kamarátov z celého Slovenska. Tento týždeň by sme si opäť s radosťou zopakovali a odporučili by sme ho každému zaniietenému chemikovi.

VILIAM RIZMAN

Budúce chemické inžinierky – J. Končítá, N. Jankovičová a K. Holotová.

Sakrálne pamiatky v krajine Banskej Štiavnice

Kaplnka sv. Jána Nepomuckého. Zameranie a kresba Dorota Volfová.

Fakulta architektúry a jej Vedeckovýskumné a vzdelávacie centrum v Banskej Štiavnici boli už šiesty rok usporiadateľom multidisciplinárneho študentského workshopu Jesenná univerzita architektúry 2014 (JUA 2014), ktorý prebiehal v meste bohatom na pamiatky – Banskej Štiavnici. Tento a minulý rok boli venované Sakrálnym pamiatkam v krajine, z ktorých tie menšie zostávajú na okraji záujmu, hoci ich existencia a situovanie majú hlbší zmysel. Mnohé prícestné kaplnky na prístupových hradskej cestách z rôznych strán v podstate kopírujú pôvodné pútnické trasy, vedúce ku,

Študenti na workshope – archív JUA.

v tom období populárnej, banskoštiavnickej Kalvárii. Iný druh sakrálnych pamiatok – ako sú kríže, božie muky, kamenné plastiky na vyvýšených kamenných podstavkách boli v 18. storočí vyhotovené a umiestnené na ochranu baníkov, ktorí zostupom do baní každodenne riskovali svoje životy. Výsledkom hlbšieho skúmania týchto fenoménov v spolupráci s krajinými inžiniermi, historikmi umenia a inými relevantnými odborníkmi je dešifrovanie zmyslu existencie týchto architektúr, zmyslu ich situovania práve na tých miestach, na ktorých sú osadené a pod.

Študenti fakúlt architektúry, geodézie, dejín umenia, krajinnej a záhradnej architektúry z Bratislavy, Košíc, Prahy, Nitry, Trnavy a Zvolena počas tohto ročníka zdokumentovali mnohé prícestné kaplnky a menšie sakrálne stavbičky v okolí Banskej Štiavnice i priamo v jej centre. Išlo tu o výnimočné prepojenie

rôznych vedných disciplín prostredníctvom študentov z rôznych univerzít a odborov, ktoré pri každej praktickej ochrane architektonického dedičstva nevyhnutne potrebujú.

Okrem obohatenia vedeckého poznania v tejto sfére ochrany a obnovy kultúrneho dedičstva sú skvelým výsledkom workshopu konkrétne zamerané a študentmi podrobne zdokumentované vybrané sakrálne objekty. Počas tohto ročníka JUA 2014 boli výtvarne aj technicky perfektne zdokumentované prícestné kaplnky sv. Jána Nepomuckého v Banskej Belej, Svätom Antone, Kaplnka sv. Jána Nepomuckého pristavaná ku Kostolu sv. Kataríny. Predmetom dokumentovania boli však aj kamenné barokové sochy na podstavcoch, socha Immaculaty alebo plastika svätca Jána Nepomuckého.

Téma multidisciplinárneho workshopu bola ukotvená v teoretických odborných prednáškach, ktoré študentom dali podklady k lepšiemu pochopeniu témy a jej následného spracovania v teréne. V každom prípade tieto doplnkové aktivity pre študentov rôznych odborov môžu byť prínosom pre zvýšenie úrovne poznania kultúrnohistorických hodnôt historického prostredia a môžu pomôcť rozšíriť schopnosť rozpoznávania hodnôt historickej architektúry a jej krajinného kontextu.

KATARÍNA VOŠKOVÁ

Kubinský v DOXE

Tento rok je rokom stého výročia od vypuknutia prvej svetovej vojny, vojny po ktorej sa zmenil celý život, hodnoty, spôsob a rytmus života aj rozdelenie sveta – navždy. Optimistická predstava na začiatku nového storočia, ktorá očakávala epochu humanizmu a vedecko-technického pokroku, sa rozplynula, pretože milióny ľudí maširovali z vôle osudu a panovníka po svetových bojiskách a zažili utrpenie, ktoré si nik nevedel predstaviť. Výstava PRVNÍ LINIE slovenských výtvarníkov Moniky a Bohuša Kubinských (Bohuš Kubinský je pedagógom na FA STU) v Doxe v Prahe od 12. 6. – 29. 9. 2014, pripomenula toto výročie. V hlavnom výstavnom priestore Centra DOX sa v monumentálnej priestorovej „site-specific“ inštalácii stretli dve bojové línie: zákopový val evokujúci „verdunský“ obranný systém z prvej svetovej vojny a línia tvorená fragmentami autentických protiletceckých bunkrov (tzv. „kugelbunkrov“) z druhej svetovej vojny, ktorá bola jej priamym dôsledkom. Pomyselné opustené stíchnuté bojisko, v ktorom sa tieto dve „prvé línie“ najväčších celosvetových konfliktov 20. storočia v dejinách ľudstva stretávajú, sa stávajú akýmiśi mementom uplynulého storočia vojen a ich absurdností. Osudy, osobné príbehy, spomienky a intímne spovede priamych účastníkov I. svetovej vojny predstavila druhá časť výstavy. Unikátne denníky, kresby, fotografie a pozosta-

losti, ktoré boli zhromaždené v otvorenej výzve vyhlásenej Českou televíziou v rámci príprav dokumentárneho cyklu Raport o veľkej vojne, dopĺňajú videozáznamy rozhovorov s rodinnými príslušníkmi a dnešnými majiteľmi pozostalostí. V ich spomienkach ožívajú príbehy tých, ktorí sa proti svojej vôli pred sto rokmi stali svedkami a účastníkmi kolapsu svetových dejín. (Podľa <http://www.dox.cz/cs/vystavy/prvni-linie->)

IRENA DOROTJAKOVÁ

Za profesorom Milanom Turňom

Dotýklo srdce veľkého človeka. Po ťažkej chorobe nás opustil prof. Ing. Milan Turňa, CSc. IWE (4. 8. 1940 Čierny Balog – 26. 9. 2014 Trnava). Odišiel excelentný odborník vo zvráňaní. Jeho doménou boli špeciálne metódy zvráňania. Odchovanec Čabelkovej školy.

V zložitom ponovembrovom období bol dekanom MTF STU so sídlom v Trnave (1993 – 1999). Človek s otvoreným srdcom, milý a citlivý spoločník. Prednášal, školil, písal, riadil, navrhoval, pobádal. Vedel počúvať aj načúvať. Spájal kovy, ľudí a aj filatelistické série. V časoch degradačnej, politickej a mocensky motivovanej segregácie vysokých škôl zachraňoval a úspešne zachránil „svoju“ fakultu. Odmietol post rektora, prišiel o materiálne výhody, ale zostala mu česť, zodpovednosť, kolegiálnosť a vidina, že koná správne. Čas mu dal za pravdu. Fakultu zachránil pred sťahovaním do Trenčína, nazad do Bratislavy, nesúhlasil ani s prechodom pod vznikajúcu UCM v Trnave.

S predsedom AS MTF STU Oliverom Moravčíkom, neskorším úspešným dekanom, položili základ koncepčne premysleného smerovania fakulty. Konali múdro vo chvíľach, keď sa lámal chlieb.

Spolu s prodekanom Antonom Vrbanom vyriešili veľmi zložitú situáciu okolo Fakulty odborných štúdií (FOS). Ohrozovala univerzitný charakter STU. Vznik a zánik tejto novej

fakulty, bez legislatívnej podpory, vyvolal veľa nedorozumení. Ľudia, ktorí to nespôsobili, trpezlivo riešili čo ďalej so sklamanými poslucháčmi a oklamanými rodičmi. Nemožno zabudnúť na jeho ťaženie na čele študentov do Bratislavy. MŠ SR ustúpilo. Bolo v tom kus statočnosti a oprávneného hnevu. Nepeknoti okolo fakulty ustúpili. Chybou je, že priskoro zabúdame, ba dokonca bagatelizujeme. Nebola to rustikálna nátlaková akcia, bol to prejav nepolitického zdravého rozumu. Čas dal protagonistom za pravdu. Odolal tlakom a záujmom a pre fakultu zachránil všetky budovy, dokonca aj rozostavaný internát, o ktorý bol veľký záujem.

Ako pedagóg dozrel do prepotrebného štádia, v ktorom popri učení zdarne študentov vychovával a inšpiroval. Pracovitosťou, životným príbehom, čestnosťou, poznáním a vedomosťami. Hlásil sa k univerzitnému zameraniu fakulty a STU. Nielen v názve. Aj v tom videl za horizont.

V poslednom období rozdával odbornú a životnú múdrosť doktorandom. Po čase určite prídu na neopakovanosť chvíľ v jeho prítomnosti. Mnohí nevedeli pochopiť, že aj sobota (ba aj nedeľa) je pre neho pracovným dňom. Nekonečne veľa času venoval študentom. Obdivovali sme jeho sociálny cit. Práca mu bola všetkým. Elixirom, drogou, náplňou a poslaním. V tomto vidíme veľkú výzvu a odkaz hodný nasledovania. Bol vyznávačom a hľadačom vrchárskej pravdy. Je jednoduchá, tvrdá ale čistá. Jednoducho baník hľadania pravdy. V poslednom období nepoznal ani len taktický ústup. Pre mnohých to boli maličkovosti, pre neho to bol fundament pravdy. Hľadanie pravdy a spravodlivosti chápal ako majestát, s ktorým sa nelavíruje. Tvrdil, že pravda oslobodzuje a je zdrojom prepotrebných zmien.

Precestoval kus sveta, ale srdce a chcenie vždy rezonovalo národne. Jeho milovaný Klenovský Vepor, Dobročský prales a studnička

Kristove slzy smútia. Mal prirodzenú schopnosť spájať ľudí. Bolo ctou mať ho za priateľa. V Trnave na pôde MTF STU sa nedávno stretli po 50. rokoch absolventi Strojníckej fakulty SVŠT. Symbolicky sa prišli rozlúčiť so svojím spolužiakom, ktorý už nemohol prísť medzi nich.

V Čechách ho vnímali ako popredného predstaviteľa slovenskej zväračskej školy, ktorú zdarne rozvíjal. Pod dohľadom Paľka Gleska dral tretry na Mladej garde. Neskôr presedlal na tenis. Založil medzi vysokoškolskými učiteľmi obľúbený Teacher's Cup. V roku 2014 sme toto podujatie neuskutočnili. Pod ťarchou choroby povedal, že by sme ho tento rok nespravili dôstojne. Ročník 2015 bude mať názov rozšírený o Memoriál Milana Turňa. Po zásluže. Veríme, že sa nájdu obojstranné duše, ktoré do tejto športovej pochodne budú priduchávať čerstvý kyslík. Jej zakladateľ si to zaslúži. Na športoviskách fakulty pohostinne prichýlil aj netradičné športy (baseball, softball). Nedávno museli ustúpiť výstavbe CAMBO.

Asi ten najvyšší chcel, aby som bol pri tom, keď poslednýkrát pred odchodom do nemocnice opúšťal fakultu. Pomáhala mu doc. M.B. Ani zjavná ťažoba mu neprekážala, aby hovoril o ďalších plánoch a problémoch, ktoré ho kváril. Symbolika veľkého muža.

Milan náš milovaný, naplnil si poslanie vrchovato. Budeš nám chýbať a k Tvojim postojom, názorom, myšlienkam a chceniam sa budeme a musíme vracieť. Hodnotovým odkazom budeš stále medzi nami. Ďakujem Ti, že som Ťa poznal, dôverne spoznal a vari aj pochopil.

Milan 2 (tak sme sa na striedačku oslovovali)

MILAN PETRÁŠ

CAMBO – druhá etapa

„Veľkí ľudia majú veľké vízie. A dekanovi Oliverovi Moravčíkovi s kolektívom sa podarilo nezadržateľne pokračovať vo výstavbe univerzitného vedeckého parku.“ Týmito peknými slovami ocenil štátny tajomník Ministerstva školstva Š. Chudoba vodcovstvo MTF STU v realizácii univerzitných vedeckých parkov na Slovensku.

Dňa 10. 9. 2014 slávnostným poklepaním po základnom kameni začala výstavba 5-podlažnej budovy pre vedecké pracoviská automatizácie a informatizácie výrobných procesov a systémov. Spoločnosť Invest, s. r. o. Šaľa postaví za desať mesiacov nový pavilón na Bottovej ulici v Trnave.

MILAN PETRÁŠ

Soft skills workshopy na FIIT

Kariérne centrum FIIT STU (KC) pomáha študentom pri získavaní vedomostí a skúseností v oblasti, ktorá nie je známa pre väčšinu študentov – v zručnostiach známych pod pojmom soft skills. Na základe prieskumu medzi IT firmami na Slovensku pracovníci KC pripravili sériu workshopov v danej oblasti, so snahou vyplniť medzeru, ktorú indikovali zástupcovia viac než 30 firiem.

Workshopy sú robené interaktívnym spôsobom. Ide o príjemné spojenie teoretickej časti a praktických príkladov a situácií z reálnej firmy. Účastníci majú možnosť byť aktívnymi aktérmi v rôznych simulovaných situáciách, ktoré sa analyzujú

priamo na mieste. Zážitkovou formou si dokážu niektoré veci odskúšať a aj ľahšie predstaviť a zapamätať. Pre mnohých workshopy môžu slúžiť ako štart do novej neprebádanej oblasti, dôležitej pre každého pracujúceho človeka, ako súčasť nejakého tímu, firmy.

Pripravené sú témy: Kariéra očami zamestnanca a očami firmy, Ako sa predať na pracovnom trhu a vo firme, Personalistika v praxi, Ako zvládnuť pohovor, Simulácie pracovného pohovoru, Mám problém s kolegom/šéfom – čo s tým, Prečo je kultúra firmy dôležitá, Akí sme Slováci v porovnaní s inými národmi, Projektový plán – úskalia.

Formou poradenstva sa dá pomôcť v nasmerovaní ďalšieho vzdelávania, výberu vhodných, voliteľných predmetov, prípadne vhodnejšieho pracovného miesta a firmy, čím sa dá dosiahnuť vyššia osobná spokojnosť účastníka. Neváhajte a skúste si to na vlastnej koži!

IGOR STANO

Cloudový expert na Slovensku

Bratislavu navštívila legenda zo Silicon Valley, David Chappell, rečník a odborník v oblasti cloudových riešení. Dňa 23. septembra 2014 zavítal i na našu fakultu so svojou prednáškou Cloud Computing Today: Seeing The Big Picture.

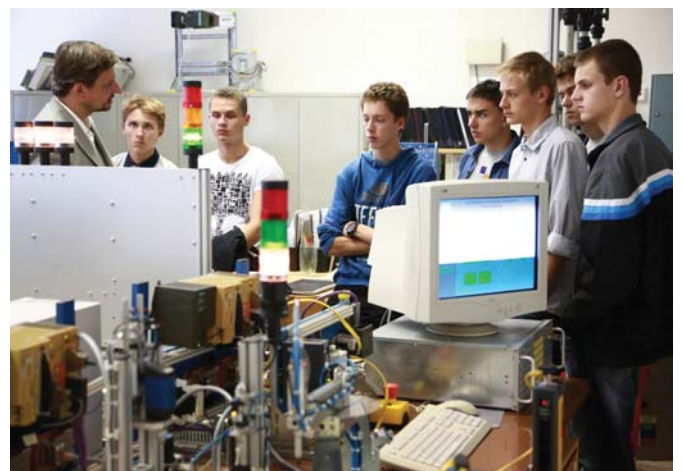
V prednáške sa zaoberal nielen významom a potrebou cloudu v malých firmách, ktoré pochopili rentabilitu takýchto IT riešení, ale aj tým, ako cloud mení IT priemysel, keďže šetrí peniaze, a zároveň zvyšuje efektivitu práce. V podstate ho využívame aj my, obyčajní ľudia, používaním googlu, dropboxu, facebooku, gmailu a iných cloudov. Je to miesto, do ktorého majú prístup firmy aj jednotlivci, sú na ňom uložené dáta i aplikácie.

David Chappell je riaditeľom spoločnosti Chappell & Associates v San Franciscu (CA, USA). Viedol kľúčové prednášky na viac ako 100 významných konferenciách a podujatiach piatich kontinentov. Jeho semináre navštívilo desiatky tisíc IT lídrov, architektov, vývojárov v 45 krajinách sveta. Ako konzultant pomáhal adaptovať nové technológie, uviesť na trh nové produkty, vzdelávať zákazníkov a zamestnancov klientom ako Hewlett-Packard, IBM, Microsoft, Stanford University a Target Corporation.

ZUZANA MARUŠINCOVÁ

Letná univerzita

Basketbalisti Bratislavy víťazne

Začiatkom leta sa v Nitre konali Akademické majstrovstvá SR 2014 v basketbale mužov a žien. Majstrovstiev sa zúčastnili výbery regiónov Bratislava, Západ, Stred a Východ. Usporiadateľmi boli ZŠK Slávia SPU Nitra, SAUŠ a MŠVVaSR. Slávnostného otvorenia turnaja sa zúčastnili: prorektorka pre vzdelávanie SPU v Nitre Zuzana Palková, predseda ZŠK Slávia SPU Nitra Ivan Janko, riaditeľ turnaja Pavol Horička a predseda sekcie basketbalu SAUŠ Gustáv Argaj. Zápas prebiehali v športovej hale SPU.

Trénerka výberu mužov Bratislavy Jana Lamošová (TIŠ FEI STU) zostavila družstvo zo študentov šiestich fakúlt bratislavských univerzít. Zápas mali veľmi dobrú úroveň, pretože do výberov boli nominovaní niektorí extraligoví aj prvoligoví hráči. Prvý deň sa hrali semifinálové zápasy, kde Bratislava vyhrala s výberom Západu 72:61 a Stred porazil Východ 79:32. Porazené družstvá hrali o tretie miesto, ktoré nakoniec obsadil výber Západu po výhre 87:50. Titul akademických majstrov Slo-

venska 2014 si zaslúžene vybojovali chlapci z Bratislavy, keď vo finále zdolali družstvo Stred 85:63. Za Bratislavu hrali: Rosival Michal, Lúley Matúš (SvF STU), Gašparík Andrej, Bekeč Kamil (FEI STU), Novyzedlák Jakub (FCHPT STU), Šoltés Jakub, Bečarík Robert, Fulka Viktor (FTVŠ UK), Kuffa

Andrej (FM UK), Ďurana Tomáš (LF UK). Konečné poradie turnaja bolo: 1. Bratislava, 2. Stred, 3. Západ, 4. Východ.

JANA LAMOŠOVÁ

Športové úspechy MTF v zahraničí

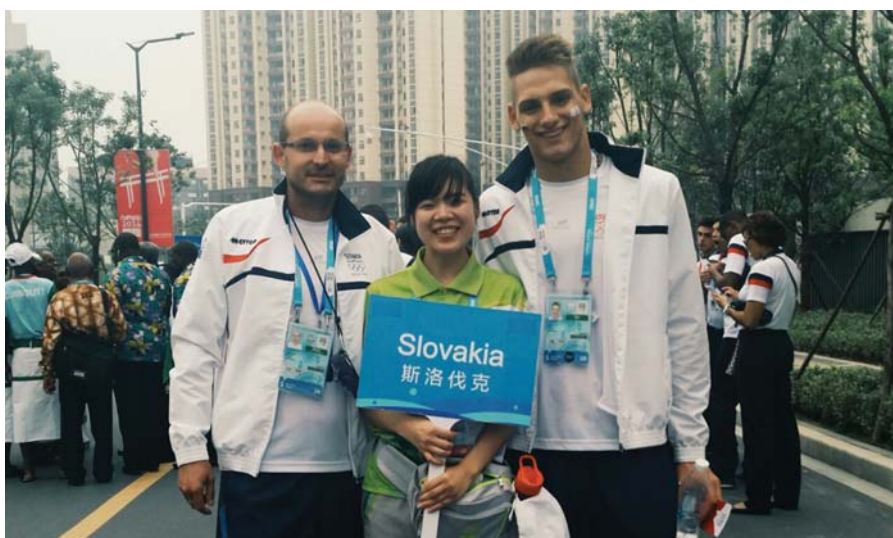
Filip Praj.

V dňoch 11. – 31. 8. 2014 sa Mgr. Rastislav Hlavatý, PhD., vedúci oddelenia telesnej výchovy a športu Materiálovotechnologickej fakulty STU zúčastnil ako tréner reprezentácie Slovenska II. Olympijských hier mládeže v čínskom Nankingu. Jeho zvereniec Tomáš Púchly, člen plaveckého klubu STU Trnava, dosiahol výborný výsledok, keď v disciplíne 50 metrov voľný spôsob obsadil v konkurencii 400 plavcov zo 170 krajín 16. miesto a vytvoril juniorský rekord SR.

Filip Praj, študent 2. ročníka Materiálovotechnologickej fakulty STU obsadil na Majstrovstvách sveta v streľbe z brokových disciplín v španielskej Granade vynikajúce 6. miesto v kategórii juniorov. Filip Praj je reprezentantom Slovenska a v disciplíne

double trap dosiahol v ostatných rokoch niekoľko vynikajúcich výsledkov, z nich najdôležitejšie sú: 1. miesto na Majstrovstvách Európy juniorov, ako aj 24 slovenských rekordov v disciplíne double trap a európsky rekord v disciplíne double trap v kategórii kadeti a v kategórii junióri.

RASTISLAV HLAVATÝ

Tréner Rastislav Hlavatý a jeho zvereniec Tomáš Púchly.